

hvor kommunen ikke engang har lov til at betale, når mangelskravet er forældet. Når kommunen så ikke må betale i dag, skyldes det kommunalfuldmagtsreglerne.

De regler, som er de uskrevne kommunalretlige grundsætninger om kommunens opgavevaretagelse, betyder, at kommunen kun må betale, når kommunen er juridisk forpligtet til at betale, og det er kommunen jo ikke, når kravet er forældet, fordi der er gået 20 år. Forslaget giver så kommunen en konkret hjemmel til at betale.

Når lovforslaget blot giver kommunen en ret til at betale og ikke gør det til en pligt for kommunen at betale forældede mangelskrav, er det, fordi det angår noget fundamentalt i vores lovgivning, nemlig spørgsmålet om at lovgive med tilbagevirkende kraft, hvad Folketinget normalt holder sig fra at gøre og også for ikke at komme i konflikt med grundlovens regler om ekspropriation.

Men det er bl.a. den debat, vi kan tage i udvalget, og jeg vil gerne give tilsagn om, at vi selvfølgelig gerne stiller op og får en debat og får vendt de her spørgsmål sammen.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Som det fremgår af dagsordenen for Folketinget for onsdag, den 17. marts, vil de næste punkter på dagsordenen først kunne behandles efter kl. 16.15.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 16.15.

Mødet udsat kl. 15.27

Mødet genoptaget kl. 16.15

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 179: Forslag til lov om ændring af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love. (Regelforenkling på det familieretlige område m.v.)

Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 10/3 2004).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Inge Dahl-Sørensen (V):

Forslaget, som behandles her, er en regelforenkling på det familieretlige område. En arbejdsgruppe er kommet med forslag til en forenkling af lovgivningen på området, og lovforslaget svarer næsten til rapporten. Lovforslaget har selv sagt været til høring hos alle berørte myndigheder, og i det væsentlige er høringssvarene positive.

Der er tale om administrative lempelser for borgerne og det offentlige og om at gøre de gældende regler mere tidssvarende, bl.a. ophæves kravet i ægteskabslovens § 10, stk. 1, om, at et tidligere fællesbo skal være delt, før der kan indgås nyt ægteskab. Borgere, der ønsker at indgå nyt ægteskab, vil således ikke længere skulle dokumentere, at det tidligere fællesbo er delt eller indgive en ansøgning til kommunen om dispensation.

Så er der kravet i § 11 om, at kommende ægtefæller skal afgive erklæring om, hvorvidt de har eller venter børn med en anden. Det foreslås ophævet og må naturligt henvises til privatlivets fred.

Der, hvor ægtefællerne indgår aftale om vilkår i forbindelse med separation, er det unødvendigt med vilkårsforhandlinger. Dette er blot en bureaukratisk forsinkelse af separationen eller skilsmissem.

Det foreslås endvidere, at loven ændres, således at såfremt forældre i enighed finder ud af at ændre på forældremyndighed og samvær, skal det ikke længere godkendes af statsamtet.

Der er et enkelt punkt i høringssvarene, som giver anledning til bemærkninger. Børnerådet og Børns Vilkår kan ikke anbefale forslaget om,

at aftale om samværet skal kunne tvangsfuldbyrdes. De mener, at forslaget som følge af forenklingen kan føre til flere tvangsfuldbyrdelser i samværssager. Vi er bange for, at såfremt man ikke sørger for, at de aftaler, man selv som forældre har indgået, bliver overholdt, vil der kunne spekuleres i at genere den anden part og dermed barnet.

Venstre kan støtte disse forenklinger.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg bemærker, at Venstres ordfører i første del af talen netop lægger vægt på, at der er opbakning fra de hørte parter. Tilsvarende er der også fra Venstres ordfører klart signaleret, at Børnerådet m.v., når vi taler om børns vilkår, rent faktisk ikke er enige. Gør det ikke indtryk på Venstres ordfører, at man rent faktisk mener, at man i – jeg havde nær sagt – forenklingens hellige navn lader børnenes tarv gå fløjten?

(Kort bemærkning).

Inge Dahl-Sørensen (V):

Jo, det er også derfor, jeg har det med i min ordførertale, for selvfølgelig gør det indtryk. Men jeg tror altså på, at hvis man giver forældre et større ansvar for at overholde indgåede aftaler, tænker de sig også rigtig grundigt om. Ingen forælder ønsker jo at gøre sit barn fortræd. Har man så en virkelig god grund til ikke at overholde et samvær, kan man jo få statsamtet i tale. Men ved denne forenkling tror jeg altså, at vi kan si alle disse chikanerier fra, for dem kender vi, og de er der jo.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg tror, at vi alle sammen ønsker, at forældre vil være i stand til at tage ansvar. Men lige nøjagtig i de her sager, som der også i hørings svarene henvises til, er der netop de meget alvorlige konflikter. Set i den sammenhæng: Hvordan kan Venstre mene, at man her tilgodeser barnets tarv? Er der egentlig ikke en urimelighed i i forenklingens hellige navn at sige pyt med det, til trods for at samtlige høringsberettigede siger, at det tilsidesætter barnets tarv? Det er jo forældre, der ikke selv formår at tilgodes barnets tarv, forældre, der ikke selv formår at løse tvisterne.

(Kort bemærkning).

Inge Dahl Sørensen (V):

Nu siger fru Lissa Mathiasen, at det er i de alvorlige sager. Det tror jeg sådan set ikke at det er. For netop der, hvor forældre har indgået en aftale om samvær, er det da påfaldende, hvis man på det tidspunkt, hvor samværet skal udmøntes, i næsten samme sekund bliver enig med sig selv om, at lille Lise eller Peter f.eks. ikke skal hen til deres far.

Hvis det er alvorlige sager, tror jeg på, at man noget tidligere ville have henvendt sig til statsamtet. Der, hvor jeg mener, chikanerne ligger, er, når man pludselig bliver enig med sig selv om, at i dag, hvor barnet eksempelvis skal hen til sin far, skal det bare ikke udmøntes på det tidspunkt, for nu har man altså lige pludselig fundet ud af, at nu er der et eller andet galt.

Det er derfor, jeg siger, at jeg ikke tror på, at de alvorlige sager ligger der. De ligger i statsamtterne, og ellers så synes jeg ærlig talt, at man som forælder må henvende sig til statsamtet på et tidligere tidspunkt, så man kan få sådan nogle sager klaret af og ikke vente til sidste sekund.

Den fg. formand (Grete Schødt):

Fru Lissa Mathiasen som ordfører.

Lissa Mathiasen (S):

Forslaget her kan vel nærmest betegnes som alt godt fra havet og så lidt til. Med det klare formål at forenkle står vi her med et lovforslag, som på ikke mindre end 15 områder inden for familieretten lægger an til forandringer. Udgangspunktet med at ville forenkle er både fint og godt, hvor vi i den grad kan sige, at det er vi da enige i også fra Socialdemokratiets side.

Når man så læser det meget omfattende forslag igennem og også ser hørings svarene, er det ikke lige så uskyldigt, som det lægger an til, for forenklinger lyder i sig selv meget uskyldige. En ting, som vi synes er meget vigtigt, er hele tiden at holde sig for øje, hvad forenklingerne giver af konsekvenser. Bliver der nogle tabere ved at foretage de her forenklinger?

Det kan f.eks. forekomme meget rigtigt at stryge det obligatoriske fremmøde i forbindelse med separation og skilsmisse, vilkårsforhandlinger, bodeling. Men her er vi nødt til at stille et spørgsmål: Er alle lige ressourcestærke, er alle lige sprogkyndige? Hvad med læse- og stavesvage? Hvordan sikrer vi, at de mennesker, i kraft af det ministeren her lægger op til med at sende en skriftlig hilsen, bliver sikret godt nok?

Jeg synes også, at der, sådan som vi ved verden ser ud, faktisk er et ligestillingsproblem i det her. Så for os er det et af de områder, som vi mener at vi bliver nødt til at kigge på og endda kigge grundigt på under udvalgsarbejdet.

Kl. 16.20

Så er der spørgsmålet omkring forældremyndighed og samvær. Vi deler ønsket om forenklinger, men det virker, som om ministeren med udspillet her er meget mere optaget af blot at forenkles frem for at stille det meget væsentlige spørgsmål, om forenklingerne også vil være til fordel, til gavn for barnets tarv.

Ministeren tager som udgangspunkt, at forældrene er de nærmeste til at vurdere, hvad der er bedst for barnet, og at de altså også altid disponerer i overensstemmelse hermed. Men netop de sager, hvor statsamtet i meget høj grad må tage over, er jo oftest udtryk for meget konfliktfyldte sager, hvor det desværre ikke er barnets tarv og rettigheder, der sættes i højsædet, men forældrenes indbyrdes konflikt og med barnet som taberen.

Hvordan harmonerer det med ønsket om i højere grad at inddrage barnet, at lytte til barnet, se på barnets ønsker og behov? Tager vi sager om ophør af fælles forældremyndighed og overførsel af forældremyndigheden, er der tale om, at forældrene af forskellige årsager ikke i fællesskab ser sig i stand til fremover at kunne vurdere, hvad der er bedst for barnet. Ofte ligger der en konfliktfyldt periode forud, problematiske levevilkår hos den ene forælder, eller der kan være en anden form for anspændt forhold som baggrundshistorie. Der er derfor ikke tale om en almindelig begivenhed, hvorved begrundelsen for forslaget, synes vi i hvert fald, mister meget af sin logik.

Så er det spørgsmålet om ændringer i samvær. Her vil der typisk være en række sager, hvor udgangspunktet fra den først indgåede aftale om samvær har rykket sig. Det kan meget vel være, at barnet ikke trives med den aftale eller afgørelse, der er indgået, og der er hensynet til barnets alder.

Så er der spørgsmålet om tvangsfuldbyrdes sager. Disse ser vi desværre i nogle tilfælde udvikle sig meget dramatisk, hvor det som barn kan føles meget belastende at opleve det. Det vil ske under voldsom magtudøvelse, og forældrene har ikke den logik, som bør være til stede.

Vi synes ikke, at de her svære problemer hører hjemme i et forenklingforslag. Det er, som om ministeren fuldstændig har glemt det, der

altid har været udgangspunktet, nemlig barnets tarv. For de her børn handler det ikke om at kunne springe over, hvor gærdet er lavest. Vi har som lovgivere en forpligtelse til hele tiden at sikre, at de beslutninger, der tages, tages ud fra ønsket om at give barnet muligheden for at få det bedst mulige liv.

Som det fremgår, er der altså masser af forenklinger i det her, som vi vil kunne støtte, og jeg vil anbefale, at vi måske lidt hurtigt arbejder dem igennem, men at ministeren til gengæld erkender, at vi også har nogle områder, som er så følsomme – om børn, om samvær – at de ikke kommer med i den samme mølle. Der er grund til at standse op, og der er grund til at tænke sig godt om. Det er det, som vi også tidligere har haft en enighed om på det her område.

Derfor vil jeg sige: Lad os for børnenes skyld tage det ud af det her forslag og så til gengæld tage de forenklinger, som vi mener er fuldstændig uden problemer at gennemføre. Det tror jeg at vi alle sammen står os godt ved: En ting er i hvert fald sikkert: Det er også børnenes tarv, vi tænker på.

Per Dalgaard (DF):

Dansk Folkeparti finder de forenklinger, som L 179 medfører, gode. Vi kan ikke se de store problemer i dem, men vil dog gerne have en lille tilføjelse, nu hvor man er inde på området samvær.

Jeg modtager som så mange andre MF'ere, er jeg helt sikker på; en hel række henvendelser fra borgere, der erfarer, at deres retmæssige samvær med det barn, der typisk lever hos moderen, ikke kan gennemføres. Det obstrueres til tider i et væk fra moderens side for ikke at aflevere barnet til faderen, når der skal være samvær.

Vi vil gerne under udvalgsarbejdet have undersøgt, om det ikke vil være muligt at indføre en form for obstruktionsklausul, således at tidligere afgørelser om, hvem der har forældremyndigheden, vil kunne omgøres ved en ny forhandling, hvis det viser sig, at det samvær, faderen er berettiget til, igen og igen bliver obstrueret gennem alle mulige undskyldninger.

I de sager skal der selvfølgelig tages hensyn til misbrugsforældre, hvor moderen selvfølgelig ikke er interesseret i at udlevere et barn til en far, som har misbrugsproblemer af den ene eller den anden art. Det ligger selvfølgelig helt klart, at sådan skal det være. Der skal være rimelighed i tingene, således at et samvær for et skilsmissebarn kan gennemføres, uden at forældrestrid og

andre negative påvirkninger kommer til at præge barnets opvækst.

Kl. 16.25

Et andet punkt, som jeg godt lige vil hæfte mig en lille smule ved, er punkt 3 i det fremsatte forslag, hvor der står:

»Det foreslås, at statsamtet skal kunne meddele skilsmisse ved bevilling på uændrede vilkår efter forudgående separation i tilfælde, hvor den anden ægtefælle ikke reagerer på statsamtets henvendelser om, hvorvidt ægtefællen har bemærkninger til skilsmissen.«

Det er sådan set også udmærket, men jeg vil lige påpege, at Dansk Folkeparti anser ægteskabet for at være en af de bærende institutioner i det danske samfund og har derfor ikke lyst til, at den her sag udvikler sig til, at man rent faktisk bare via et telefonkald kan opnå skilsmisse. Vi er godt tilfredse med, at der i det, der står nævnt her, har været en separationsperiode, og at der derefter, når tiden er gået, skal kunne opnås en almindelig skilsmisse. Hvis manden eller kvinden ikke reagerer, kan den så opnås på anden vis.

Så Dansk Folkeparti er positiv over for forslaget, men vi ønsker som sagt lige en drøftelse af den problematik med obstruktion i forbindelse med samvær.

Helge Adam Møller (KF):

Det Konservative Folkeparti synes, det er et godt lovforslag. Der er en række forenklinger af eksisterende regler, som gør det lettere at være borger i det danske samfund i både glade situationer og i mindre glade situationer, og vi synes, at samtlige de forslag, der er foreslået her, er hensigtsmæssige.

Jeg kan høre, at enkelte andre ordførere har noget, som de enten godt yderligere vil have med, eller som de godt vil have diskuteret grundigere i Retsudvalget. Det er vi selvfølgelig helt åbne over for. Jeg vil da ikke udelukke, at man kan finde en enkelt eller to ting, som yderligere forbedrer lovforslaget, hvis vi tager det med. Men generelt synes vi, det er godt, uanset om det er punkt 7 eller 10 i ministerens skriftlige tale.

En enkelt lille ting er punkt 7 om delt forældremyndighed. Her bliver der nu mulighed for, hvis den ene forælder eksempelvis skal på ferie med det barn, som man ikke har forældremyndigheden over, at få oplysninger fra lægen om, hvilke vaccinationer barnet har fået, hvilket man

ikke tidligere kunne. Det er jo af ret stor betydning, hvis man eksempelvis skal til dele af verden, hvor der er gul feber eller japansk hjernehindebetændelse.

Der var jo et eksempel i Århus for et års tid siden, hvor den ene forælder, som havde forældremyndigheden, nægtede den anden, der skulle på ferie med børnene i 14 dage, at få de oplysninger. Da vedkommende så ringede op til den praktiserende læge, måtte man konstatere, at loven var sådan, at lægen ikke måtte fortælle, hvad børnene var vaccineret mod, og vi jo ved, at det kan være farligt at få den samme vaccination to gange.

Det er bare sådan en enkelt ting, der altså er med her, at det nu bliver medtaget i loven, at selvfølgelig kan den anden forælder få den slags oplysninger, hvis vedkommende har brug for det, eksempelvis i forbindelse med ferie eller andet.

Vi er sådan set enige i det, fru Lissa Mathiasen sagde om, at det er alt godt fra havet. Det er der jo ikke noget galt i. Alt godt fra havet er normalt godt, også når det er på en restaurant, så vi kan fuldt og helt støtte lovforslaget, men vi vil selvfølgelig godt være med til at diskutere eventuelle detaljer eller forbedringer under udvalgsarbejdet.

Anne Baastrup (SF):

Regelforenkling er godt. At betragte mennesker som voksne, når de står i en situation, hvor de selv vælger at blive skilt, er godt.

Der er en blanding af forskellige typer sager inde i det her lovforslag. Der er for at sige det alt mellem himmel og jord, når det drejer sig om skilsmisse.

Vi har jo gennem et par år diskuteret: Hvordan skal vi egentlig placere børns forhold til samværsforældrene? Hvordan skal vi kunne ændre det fastlagte samvær osv.?

I SF vælger vi at se på lovforslaget på den måde, at det er fint med en regelforenkling, men er det, der er kommet, godt nok, går man vidt nok nogle steder, eller går man for langt andre steder? Derved kan vi i forbindelse med udvalgsbehandlingen eventuelt pille nogle ting ud, hvor man måske skulle afvente Retsudvalgets rapport om, hvordan fogeden kan agere, når det drejer sig om gennemtvungelse af samvær, og om vi har nogle specielle problemer omkring chikane fra samværsforælderen eller fra den, som har barnet, altså bopælsforælderen.

Kl. 16.30

Der er en lang række elementer, der har været i spil inden for det sidste år, og vi havde jo i Retsudvalget aftalt, at vi, inden samlingen er slut, skal have et par dage, hvor vi gennemgår det hele, således at vi ikke ryger ind i nogle hurtige beslutninger om ændring af hele børneområdet, men har en vis grad af enighed om det.

Jeg tror, det er meget vigtigt, at vi ikke gør det her til et konfliktområde her i Folketinget. Det er for centralt for en lang række børn, for centralt for en lang række forældre, både bopælsforældre og samværsforældre, til, at vi drager nogle hastige konklusioner under udvalgsarbejdet.

I forlængelse af fru Lissa Mathiasens tale lægger vi også fra SF op til, at vi forhandler os igennem det og gennemfører de ting, som vi kan opnå enighed om, og så i øvrigt skyder nogle af de andre ting til hjørnespark. Men som udgangspunkt vil vi gå ind i et positivt udvalgsarbejde fra SF's side.

Elisabeth Arnold (RV):

Det her bliver så et tema med variationer, for jeg vil også på Det Radikale Venstres vegne sige, at det er godt, at der kommer nogle forenklinger og nogle administrative lempelser, og det er godt, at man giver større ansvar til voksne mennesker, så de selv kan ordne deres private forhold.

Der er en del af de enkeltforslag, der er nævnt i lovforslaget, som vi umiddelbart kan tilslutte os, og som vi synes er yderst fornuftige. Jeg vil fremhæve punkt 7 om, at den forælder, der ikke har forældremyndigheden, har ret til at blive orienteret om skole, institution, og hr. Helge Adam Møller nævnte vaccination. Det er en klar forbedring, og det er selvfølgelig for dårligt, at vi ikke for længst har givet den slags rettigheder.

Der er også andre ting. Jeg synes, at lempelserne i forhold til at indgå registreret partnerskab her i landet er ganske udmærkede, og jeg vil godt komplimentere lovforslaget for at kanonisere vores nye sprogbrug med »haltende partnerskaber«. Det har jeg aldrig stødt på før. Det synes jeg er en interessant beskrivelse af det registrerede partnerskab, hvor den ene partner i sit hjemland ikke ville kunne få anerkendt det pågældende registrerede partnerskab. Haltende partnerskaber synes jeg er en morsom sprogfornyelse, som jeg har hygget mig med ved at læse lovforslaget igennem.

Men så er der de ting, hvor der er bekymringer. Det Radikale Venstre har samme type be-

kymringer, som flere andre ordførere har givet udtryk for. Jeg er ikke så sikker på, at forældre altid kan gøre det bedste for deres børn. Jeg er meget bekymret for, at forældre vil bruge børnene som kastebold og som gidsel i nogle personlige opgør, hvor det i virkeligheden er forældrenes rettigheder, det handler om, og ikke så meget børnenes tarv.

Vi har desværre set mange eksempler på, at den slags konflikter kører i årevis, og hvor det helt tydeligt er én forælder, der typisk er den forurettede, som er voldsomt pikeret over, at vedkommende ikke kan få den ret, som vedkommende mener der er til barnet.

Derfor vil jeg være meget bekymret for at overlade det totalt til parterne selv, for jeg tror, at der kan være nogle børn, som vil komme voldsomt i klemme. Det vil sige, at i de forslag, der her er om ændringer af samværsvilkår og tvangsfuldbyrdelse osv., tror jeg, at vi skal være meget forsigtige, og vi vil meget gerne have sådan en gennemgang, som Retsudvalgets formand har bebudet. Jeg tror, at vi skal være forsigtige med ændringer, og vi skal i hvert fald sørge for, at der kommer nogle begrænsninger ind i de forslag, der er nævnt her.

Jeg vil også gerne tilslutte mig de bekymringer, der er nævnt, over vilkårsbehandlinger ved skilsmisse, hvor svage parter kan risikere at blive klemte. Nu taler vi f.eks. meget om muslimske kvinders ret til skilsmisse. Man kunne godt forestille sig, at en svag kvinde fik at vide af sin mand, at nu er de enige om det her, og så siger hun ikke noget om, at de ikke er enige, fordi hun simpelt hen ikke ved, hvilke rettigheder hun har ifølge dansk lov. Ifølge sharialovgivning, som hun måske er blevet gift under, har hun nemlig ikke nogen rettigheder.

Det er der ikke nogen der har fortalt hende, og der tror jeg faktisk, at de danske myndigheder kan gøre meget godt ved at sige: Hov, vi skal oplyse den pågældende kvinde om de rettigheder, hun har ifølge dansk lov, så hun kan få den behandling, som hun bør have i et dansk retssystem.

Jeg tror, at vi skal gennemgå nogle af de her emner kritisk i Retsudvalget, og så håber jeg, at vi kan få et meget bredt flertal for de gode forenklinger og de gode forbedringer, der er i lovforslaget.

Line Barfod (EL):

Jeg vil gerne starte med at glæde mig over, at vi i Enhedslisten her får gennemført en del af vores

politik, at justitsministeren tog vores lovforslag fra sidste år om at give bedre muligheder for registreret partnerskab for folk fra andre lande med ind i arbejdet med regelforenkling, og at ministeren nu kommer os i møde en del ad vejen, selvfølgelig ikke så langt, som vi gerne havde ønsket, men bare det, at man nu åbner for, at folk fra lande, der har registreret partnerskab, frit kan indgå registreret partnerskab i Danmark, og i det hele taget i større grad sidestiller registreret partnerskab med ægteskab, er vi meget glade for.

Kl. 16.35

Der er andre dele af lovforslaget, som jeg vil komme ind på om lidt, som vi er mere betænkelige ved, og derfor håber jeg, at det kan være muligt at dele lovforslaget, så vi får mulighed for at stemme for den del om registreret partnerskab, for vi vil selvfølgelig være kede af at skulle stemme imod det, som vi selv har været med til at opnå.

Et af de steder, hvor jeg selv synes det kan være problematisk med de regelforenklinger, der ligger i lovforslaget, er, som andre også har været inde på, spørgsmålet om at fjerne den obligatoriske vilkårsforhandling ved skilsmisse.

For alle os, der kender vores rettigheder og har styr på tingene, kan det selvfølgelig virke besværligt, at vi skal bruge de 10 minutter på at sidde foran juristerne i statsamtet og fortælle, at vi har helt styr på det. Men for de mange, der ikke kender deres rettigheder, tror jeg, at det er vigtigt, at vi holder fast i, at de skal op og sidde foran myndighederne og få gennemgået, hvad det er for rettigheder, de har. I f.eks. spørgsmålet om, hvem der skal beholde boligen, spørgsmålet om, hvem der skal have børnene osv., tror jeg, at det er vigtigt, at man sidder foran nogle levende mennesker, at det ikke bare er en aftale, der bliver sendt ind.

Da jeg læste lovforslaget og overvejede, hvad vi skulle mene om det, kom jeg til at tænke over, hvorfor vi egentlig siger, at man ved ægteskab skal møde op hos myndighederne og blive gift, og at der skal være to vidner til stede. Hvorfor er det ikke dér nok, at man sender en underskrevet kontrakt ind? Det, jeg kan se som en af grundene til det, er jo, at vi gerne vil forhindre tvangsægteskaber, at det er vigtigt for os at holde fast i, at begge parter gør det frivilligt, og det har vi en række paragraffer der skal sikre.

Jeg tror tilsvarende, at det er vigtigt, når vi snakker om vilkårsforhandlinger ved skilsmisser, at vi holder fast i, at man skal møde op, at

der er nogle levende mennesker, der har mulighed for at vurdere: Er der noget her, der tyder på, at den ene part ikke frivilligt er gået med til de vilkår, der er aftalt, eller som måske slet ikke kender sine rettigheder. Så jeg tror, det er vigtigt at holde fast i, at man skal møde op.

I forhold til samvær er der flere andre, der har været inde på, at det er noget, vi har diskuteret i længere tid i Retsudvalget og har behov for at få et samlet overblik over.

Det, der undrede mig noget, da jeg læste forslaget, er, at der står, at det ikke er så stort et problem, at man ikke længere kan få afgørelser fra statsamtet i de her samværsager, fordi man kan henvise til konfliktmægling. Men der står samtidig i bemærkningerne, at bevillingen til konfliktmægling udløber ved udgangen af i år.

Derfor håber jeg, at justitsministeren vil opklare, hvordan det så kan være, at der står, at der ikke er nogen økonomiske konsekvenser af det her lovforslag. Hvis meningen er, at vi skal bruge konfliktmægling i langt større omfang, må vi jo skulle fortsætte med det efter udløbet af 2004, og det må jo koste nogle penge. Så jeg vil meget gerne høre, hvad regeringen lægger op til vedrørende konfliktmægling, og så håber jeg, at vi kan få diskuteret samvær i en større sammenhæng, som andre også har været inde på.

Der er en række andre regelforenklinger i forslaget, som vi også kan støtte fra Enhedslistens side, bl.a. de ting, der ligger omkring adoption. Så der er altså dele af lovforslaget, vi kan støtte, og dele af det, som vi ikke kan støtte, og der er noget, som vi gerne vil se nærmere på under udvalgsarbejdet.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil godt starte med at takke samtlige partier for en positiv tilgang til det her lovforslag.

Det er korrekt, som fru Lissa Mathiasen sagde, at det er lidt alt godt fra havet på det familieretlige område. Jeg er også glad for den anerkendelse, der er af mange af de små regelforenklinger, der gerne skulle være med til at gøre tilværelsen lettere for de borgere, som er berørt af gældende lovgivning.

Jeg har naturligvis også lyttet til, at der i hvert fald på to områder har været en del kritiske røster, herunder også et ønske om, at vi i et andet forum end i dag får sat os ned og diskuteret, hvad konsekvensen er af lovgivningen, herunder også at have en sikkerhed for, at det her ikke er noget, der skader de personer, hvor vi skal

gøre, hvad vi kan, så de får et fornuftigt forløb, f.eks. i forbindelse med en skilsmisse.

Det, jeg har noteret mig, at den største del af kritikken har kredset om, har været spørgsmålet om vilkårsforhandlingen. Her tror jeg egentlig, at udgangspunktet har været det samme for alle, nemlig at gode, stærke, ressourcestærke mennesker nok ikke har de store problemer med at undlade en vilkårsforhandling, at de godt kan klare tingene selv.

Problem er jo med de mennesker, der måske har en eller anden form for indlæringsvanskelighed, som har svært ved at læse eller skrive, eller som måske tilmed ikke engang kender rettinghederne. Vi skal der få en sikkerhed for, at de ikke bliver tromlet over og oplever at få deres rettigheder krænkede eller indgår en aftale på nogle vilkår, som de rent faktisk ikke forstår. Der medvirker jeg meget gerne til, at vi under udvalgsbehandlingen forsøger at få det her område belyst i dybden.

Kl. 16.40

Hensigten har jo helt klart været at skabe regelforenkling for langt størstedelen af de mennesker, hvor begge parter er enige om at få lavet en skilsmisse, men vi har naturligvis også i forbindelse med udarbejdelsen af lovforslaget forsøgt at tage højde for den problemstilling, som mange rejser her i dag. Men det er jeg meget villig til at vi ser på under udvalgsbehandlingen.

Det andet, der har været rejst, har været det sådanne mere overordnede spørgsmål om rækkevidden af samværsagerne og de problemstillinger, som det kan give, at vi i forslaget som udgangspunkt lægger op til, at et større ansvar skal placeres på forældrenes skuldre ud fra synspunktet om, at det må være forældrene, der er de bedste til at kunne vurdere, hvad der er godt for barnet. Der har jeg selvfølgelig også lyttet til, at der har været en del kritik og et ønske om at få området belyst, og det er jeg også indstillet på.

Jeg håber stadig væk på, at det her lovforslag med alle 15 punkter er noget, som kan blive vedtaget af et meget bredt flertal i Folketinget, ja, allerhelst med et enigt Folketing, for det familieretlige område er et område, hvor vi normalt politisk finder hinanden. Jeg tror også, at det er vigtigt, at vi alle sammen gør os en anstrengelse for at møde hinanden et eller andet sted, så det fortsat er sådan, at et meget stort flertal bakker op om det.

Det er selvfølgelig klart, at vi føler selv, at vi i udarbejdelsen af lovforslaget har forsøgt at gøre

os umage med at vælge nogle områder, som gerne skulle medvirke til at få skabt en større enkelhed og klarhed på området, uden at den svage part bliver en taber i regelforenklings hellige navn. Det er selvfølgelig også med udgangspunkt i det, at jeg vil forsøge at drøfte med udvalget og med ordførerne, hvordan vi får det her lovforslag og spørgsmål til det besvaret, så lovforslaget er noget, som nyder fremme her i salen ved tredjebehandlingen.

Men som udgangspunkt er jeg glad for, at der også har været en positiv tilgang fra alle ordførere til lovforslaget, og jeg ser frem til udvalgsbehandlingen.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Grete Schødt):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 180: Forslag til lov om ændring af retsplejeloven, konkursloven, dødsboskifteloven og skifteloven. (Digital kommunikation i retsplejen, kendelser med begrænset sagsfremstilling, regler om vidneforvarede m.v.).

Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 10/3 2004).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Irene Simonsen (V):

Da Venstres ordfører, hr. Freddy Dam, ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne oplæse følgende:

L 180 indeholder forslag til ændringer i retsplejeloven, konkursloven, dødsboskifteloven og skifteloven. Lovforslagets væsentlige indhold er at skaffe mulighed for at lette og fremme anvendelsen af moderne informationsteknologi ved